
NEW EDITION

Macan J, Zavalic M, urednice. Ocjena radne sposobnosti u medicini rada. Zagreb: Medicinska naklada; 2019. 158 str. ISBN 978-953-176-849-8

U Hrvatskom liječničkom zboru (Zagreb) 14. prosinca 2018. predstavljen je novi udžbenik medicine rada “Ocjena radne sposobnosti u medicini rada”, objavljen u izdanju Medicinske naklade. U želji da dodatno doprinesu razvoju ovog sve značajnijeg područja medicine, urednice prim. dr. sc. Jelena Macan i prim. dr. sc. Marija Zavalic

okupile su skupinu od dvadeset dva autora, vodećih stručnjaka u području medicine rada u Republici Hrvatskoj (devetnaest specijalista medicine rada/medicine rada i sporta, psiholog, specijalist oftalmolog i specijalist psihijatar) koji su svoja znanja i iskustva prenijeli u ovo vrijedno izdanje.

Ocjena radne sposobnosti koja podrazumijeva procjenu zdravstvene sposobnosti neke osobe za rad jest procjena usklađenosti zdravstvenog stanja radnika, njegovih fizičkih i psihičkih sposobnosti sa zahtjevima poslova i radnih zadataka te s uvjetima rada i radne okoline.

Ovaj priručnik predstavlja novi nastavni materijal za područje medicine rada, jedinstven po tome što u ovome području sličan udžbenik do sada nije postojao. Priručnik je podijeljen u tri dijela, a svaki dio u nekoliko poglavlja. U prvome dijelu, naslova „Razine ocjene radne sposobnosti u medicini rada” obrađene su sljedeće teme: Osnove ocjene radne sposobnosti u medicini rada; Profesionalna

orijentacija i selekcija; Pregledi povezani sa zaposlenjem (prethodni, periodični, izvanredni, izlazni); Ocjena radne sposobnosti pri ozljedi na radu i profesionalnoj bolesti; Ocjena radne sposobnosti u mirovinskom osiguranju; Ocjena radne sposobnosti u sudskomedicinskim vještačenjima i osiguranju; Ocjena radne sposobnosti osoba starije životne dobi. Drugi dio, naslova „Ocjena radne sposobnosti kod odabranih zdravstvenih stanja i poremećaja” podijeljen je u poglavlja: Najčešći uzroci obolijevanja i umiranja radno aktivne populacije Republike Hrvatske u razdoblju 2010. - 2014.; Mišićno-koštani poremećaji i stanja; Dišni poremećaji; Vid i radna sposobnost; Mentalni poremećaji te Odabrani endokrini poremećaji. Treći dio „Ocjena radne sposobnosti odabranih skupina radnika“ donosi poglavlja: Vatrogasci; Radnici u željezničkom prometu; Vozači koji upravljaju vozilom u profesionalne svrhe; Zdravstveni radnici; Radnici izloženi zračenjima elektromagnetnog spektra te Šumski radnici.

U priručniku se definiraju i opisuju temelji i razine ocjene radne sposobnosti u medicini rada te specifičnosti ocjene radne sposobnosti pri odabranim zdravstvenim poremećajima i u odabranim skupinama radnika, s naglaskom na smjericama za provođenje ocjene radne sposobnosti u praksi.

Premda je namijenjen ponajprije polaznicima poslijediplomskog specijalističkog studija Medicina rada i sporta pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, ovaj će priručnik nesumnjivo biti vrijedna pomoć specijalistima medicine rada / medicine rada i sporta i u svakodnevnom radu.

ANNOUNCEMENT

DVANAESTI SIMPOZIJ HRVATSKOGA DRUŠTVA ZA ZAŠTITU OD ZRAČENJA s međunarodnim sudjelovanjem „Izazovi u zaštiti od zračenja“, Varaždin, Hotel Turist, 10.-12. travnja 2019.

U organizaciji Hrvatskoga društva za zaštitu od zračenja (HDZZ), uz glavne suorganizatore: Institut Ruđer Bošković, Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost te Hrvatsko društvo za biomedicinsko inženjerstvo i medicinsku fiziku u gradu Varaždinu (u Hotelu Turist) od 10. do 12. travnja 2019. održati će se 12. simpozij Hrvatskoga društva za zaštitu od zračenja s međunarodnim sudjelovanjem s naglaskom na današnje izazove u zaštiti od zračenja.

Ovim se simpozijem nastavlja dugogodišnja tradicija organiziranog okupljanja znanstvenika i stručnjaka različitih profila radi razmjene novih informacija i prikaza aktualnih saznanja na području zaštite od zračenja. Na skupovima koje organizira HDZZ tradicionalno sudjeluju znanstvenici i stručnjaci iz domaćih znanstvenoistraživačkih i državnih institucija, iz zdravstva i gospodarstva te sa sveučilišta, ali i inozemni predavači te izlagači.

Rad simpozija odvijat će se u okviru sljedećih tema: Opće teme u znanosti o zračenju; Izazovi u zaštiti od zračenja; Dozimetrija zračenja; Biološki učinci zračenja; Izloženost stanovništva zračenju; Zaštita od zračenja u medicini; Radioekologija; Radon; Instrumentacija i mjerne tehnike; Neionizirajuća zračenja. Tijekom Simpozija održati će se i godišnja skupština HDZZ-a te obilježiti četrdeseta obljetnica Društva.

Do 15. veljače 2019. kotizacija za članove HDZZ-a za sudjelovanje na skupu iznosi 1200 kn, a 1500 kn za ostale sudionike (nakon 15. veljače 2019. i na simpoziju 1500 kn za članove, odnosno 1800 kn za ostale).

Plaćanjem pune kotizacije sudionik stječe pravo na sve tiskane materijale, USB sa Zbornikom radova, koktel dobrodošlice, kavu ili čaj tijekom odmora i svečanu večeru. Osoba u pratnji plaća pola kotizacije. Svi sudionici simpozija s plaćenom kotizacijom dobit će potvrdu o sudjelovanju. Prema odluci Povjerenstva za trajno usavršavanje Hrvatske liječničke komore dodijelit će se 10 bodova aktivnim sudionicima i 8 bodova pasivnim sudionicima Simpozija. Službeni jezici skupa su hrvatski i engleski (bez prevođenja).

Sve informacije o rezervaciji smještaja u hotelu Turist, kao i sve ostale informacije o Simpoziju mogu se pronaći na: <http://www.hdzz.hr/hdzz12>.

Svi koji žele sudjelovati u radu simpozija mogu se prijaviti ispunjavanjem obrasca dostupnog na: <http://www.hdzz.hr/hdzz12/opcenito/registracijska-kartica/>. Prihvaćeni i u roku pristigli radovi bit će objavljeni u *Zborniku radova* prije održavanja simpozija. Rok za predaju radova u konačnom obliku je 28. veljače 2019.

Znanstveni odbor simpozija vodi doc. prim. dr. sc. Jelena Popić, dr. med. s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu/KB Merkur, Zagreb, a Organizacijski odbor vodi Ivana Coha, viša stručna suradnica s Instituta Ruđer Bošković od kojih se mogu dobiti sve dodatne informacije o skupu slanjem upita na hdzz12@hdzz.hr.

*Ivana Coha
Jelena Popić*

REPORTS

---

3. znanstveno-stručni simpozij Hrvatskog društva za znanost o laboratorijskim životinjama i 2. zajednički skup CroLASA-e i SLAS-a s međunarodnim sudjelovanjem “Pokusne životinje u znanstvenim istraživanjima” Zagreb, 25.-26. listopada 2018.

U prostorima Matice hrvatske u Zagrebu 25. i 26. listopada 2018. održan je simpozij „Pokusne životinje u znanstvenim istraživanjima“ u organizaciji Hrvatskoga društva za znanost o laboratorijskim životinjama (CroLASA) i Slovenskoga društva za laboratorijske živali (SLAS). Ovaj znanstveno-stručni simpozij okupio je znanstvenike i stručnjake koji u svom radu koriste animalne modele ili njihove alternative te je prikazan znanstveni rad iz temeljnih i translacijskih istraživanja. Teme održanih predavanja uključile su animalne modele za istraživanja bolesti i razvoj liječenja, nove metode u istraživanju na laboratorijskim životinjama, unaprjeđenje standarda za primjenu životinja u pokusu s naglaskom na 3R načela i mnoge druge. Posebno bih istaknula predavanje dr. sc. Martine Perše s Medicinskog fakulteta u Ljubljani koja se osvrnula na problem reproducibilnosti studija na životinjama i nepotpune

izvještaje o pokusima na životinjama u znanstvenim radovima. Dr. sc. Perše uputila je na korištenje *ARRIVE Guidelines* i *The Gold Standard Publication Checklist* prilikom objavljivanja istraživanja provedenih na životinjama. Mr. sc. Branka Buković Šošić iz Ministarstva poljoprivrede – Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane obavijestila je da je formirano Etičko povjerenstvo za zaštitu životinja koje se koriste u znanstvene svrhe te da će od 2020. godine Netehnički sažeci projekata iz svih zemalja članica EU biti javno dostupni.

Dodijeljena je nagrada za najbolju postersku prezentaciju pod naslovom „A non-invasive rat model of perinatal hypoxic brain lesion“ Sari Trnski s Hrvatskog instituta za istraživanje mozga.

U okviru simpozija održana je i radionica o procjeni težine pokusa na životinjama u organizaciji FELASA-e (*The Federation of European Laboratory Animal Science Associations*) za što su sudionici dobili certifikat.

Na simpoziju su aktivno sudjelovale Maja Lazarus (članica organizacijskog odbora i tajnica CroLASA-e), Anja Mikolić, Dubravka Rašić i Suzana Žunec.

Suzana Žunec

3rd European Radiological Protection Research Week Rovinj-Rovigno, Croatia, 1-5 October 2018

The 3rd European Radiological Protection Research Week (3rd ERPW) was held from 1-5 October 2018 in Rovinj-Rovigno, Croatia. The 3rd ERPW was organized by the Institute for Medical Research and Occupational Health (IMROH), Zagreb, in cooperation with the European research platform MELODI, supported by the European research platforms ALLIANCE, NERIS, EURADOS, EURAMED and the CONCERT project – European Joint Programme for the Integration of Radiation Protection Research. The presidents of the Organizing and Scientific Committee were Ivica Prlic (IMROH) and Simon Buffler (MELODI), respectively.

The venue of the 3rd ERPW was hotel Lone conference centre, in picturesque city of Rovinj-Rovigno.

The symposium gathered together 256 scientists, professionals and experts from 34 countries (22 EU countries, Argentina, Bosnia and Herzegovina, Canada, Georgia, Japan, Norway, Russia, Saudi Arabia, South Korea, Switzerland, Ukraine and United States of America) from research institutes, universities, hospitals, governmental institutions and public or private companies and institutions. The extensive schedule included scientific programme, satellite meetings of the European research platforms, the CONCERT project work packages and CONCERT funded projects and stakeholders groups meetings.

The scientific programme comprised number of topics proposed by aforementioned European research platforms, organized in parallel sessions, round tables and practical exercises:

MELODI topics:

- Shape of the dose-response relationship for radiation-induced health effects
- Understanding the health effects of inhomogeneous dose distributions, radiation quality and internal emitters
- New findings in biological and health effects at low doses
- Exploration and definition of the role of epigenetic modifications in radiation-induced health effects
- Identification, development and validation of biomarkers for exposure, early and late effects for cancer or/and non-cancer diseases
- Malta 2018 Radiation sensitivity workshop findings

ALLIANCE topics:

- NORM (TeNORM) issues session for dose assessment / remediation strategies
- Nuclear decommissioning and Radioecology
- Challenges for environmental monitoring strategies - Improving radiological assessments and management
- Effects of ionising radiation at Low-doses, low dose rates
- Atmospheric release and Food Chain

EURAMED & EURADOS joint topics

- Radionuclide therapy and uncertainty in internal dosimetry
- Breast RT; secondary cancers from RT

EURAMED topics

- Optimisation in fluoroscopically-guided interventional procedures and CT
- Radiation induced risks of CT scans
- Open Stakeholder session: EURAMED SRA, priorities and roadmap

EURADOS topics

- SPACE dosimetry incl. various dosimetric and risk calculations and modelling

NERIS & IMROH joint topics

- Practical Mobile Unit presentation + modern research and measurements requirements
- Round table; Mobile units - a key element of emergency preparedness and response and Some concluding moments-short statement paper - Discussion and networking

IMROH topics

- Personal, patient and environmental OSL dosimetry news (a practical exercise and presentation)
- E&T topics: an essential need for radiation protection future prospective

SSH topics

- ENGAGE : Imagining engagement: a hands-on experiment - introduction to practical exercise during the whole conference week
- Round table "Stakeholder engagement in relation to medical exposures to ionising radiation"
- Round table "Stakeholder engagement in relation to exposures to indoor radon"

Young SCIENTISTS session

For the first time in the ERPW symposium there were sessions dedicated to young scientists, where 13 young scientists from various countries presented their latest research results, and to Education & Training recognised as an essential need for radiation protection future perspectives.

The MELODI 2018 award for young researchers was rewarded to Andrea Borghini from the Institute of Clinical Physiology (CNR) for his excellence in research in the field of molecular epidemiology.

The participants submitted 130 scientific abstracts printed in the Book of Abstracts (also available online at https://erpw2018.com/wp-content/uploads/2018/09/ERPW-abstracts-book_web_pages.pdf) edited by Marija Surić Mihić and Ivica Prlić. There were 93 oral presentations and 37 poster presentations, practical demonstrations of the IMROH's and the Jožef Štefan Institute's Mobile Unit for radiological emergency and fast response.

A separate sponsored BeOSL new developments in dosimetry research systems was organised by IMROH as a practical session.

As many as 18 plenary lectures were held by researchers and experts from European research platforms and Social Sciences and Humanities (SSH). Ivica Prlić presented a new association – European NORM Association (ENA). Hans Rabus introduced the new initiative, European Metrology Network (EMN) to the ERPW audience.

The CONCERT-funded projects (CONFIDENCE, LDLensRad, TERRITORIES, ENGAGE, Leu-Track, PODIUM, VERIDIC, SEPARATE, SHAMISEN-SINGS) research groups presented their work in the CONCERT projects session (11 oral presentations).

Researchers from the SSH ENGAGE project had a hands-on experiment: Imagining engagement, on stakeholder engagement in radiation protection. The participants were encouraged to write their thoughts and ideas on the large empty poster. The results were presented and discussed at the last day of the conference.

During the 3rd ERPW MELODI extraordinary and ordinary General Assembly and old and new Board meetings were held. EURAMED and ALLIANCE General Assembly and Board meetings were held too as well as joint platform MENEAscientific and Board meeting and the CONCERT Management Board and EU research platforms scientific board meetings.

The 3rd ERPW was held under auspice of University of Zagreb, associated Faculty of Mining, Geology and Petroleum and Faculty of Science and the Ministry of Health. The exhibitors, the companies Dosimetrics, Polymaster, RPS Service and Elsa Nuclear presented their products and solutions.

The social events fulfilled expectations of a fruitful scientists networking discussion and initiating new European research groups.

One behalf of the organisers,

Marija Surić Mihić and Ivica Prlić

